

Beleidsplan Minima

Iedereen doet mee!

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Aanleiding	5
Doelgroepen	6
Definitie geldproblemen	7
Gevolgen geldproblemen	7
Landelijke cijfers	8
Landelijke doelen	8
Landelijke maatregelen tegen geldproblemen	9
Missie	10
Ambitie	10
Relatie met schuldhulpverlening	11
Relatie met meerjarenbeleidsplan	12
Doelen beleidsplan minima	12
Geldproblemen in de gemeente Medemblik	14
Lokale ontwikkelingen	15
Cijfers over lokale geldproblemen	16
Oorzaken geldproblemen	17
Minimabeleid in de Gemeente Medemblik	18
Lokaal georganiseerde inkomensondersteuning	19
Lopende projecten	20
Wettelijke regelingen	20
Inzet van lokale hulporganisaties	22
Partners en hun acties	24
Wat gaan wij nog meer doen?	26
Monitoring en financiën	30
Monitoring	31
Financiën	31

Bijlagen	32
Bijlage 1: Lijst gesproken partners	33
Bijlage 2: cijfers lokale geldproblemen	34
Bijlage 3: uitvoeringsplan	36
Bijlage 4: begroting minimabeleid	37

Inleiding

Aanleiding

Het huidige beleidsplan minima komt uit 2016 en is aan vernieuwing toe. Ook zijn er maatschappelijke ontwikkelingen waar onze inwoners mee te maken hebben: stijgende energieprijzen, hogere woonlasten en duurder wordende boodschappen. Daarnaast is er een nieuwe landelijke aanpak van de Rijksoverheid 'geldzorgen, armoede en schulden', een plan om mensen met geldproblemen te helpen. Dit beleidsplan minima is bedoeld om richting te geven aan het minimabeleid en de uitvoering daarvan. Hiermee laten wij zien wat wij lokaal doen om inwoners met geldproblemen te ondersteunen.

Het meerjarenbeleidsplan (MJP) Sociaal Domein is de kapstok van dit beleidsplan. In het MJP zijn er twee punten van belang die wij in dit beleidsplan uitwerken:

1) 'bestaanszekerheid als basis'

en

2) 'inwoners en gemeente werken samen'.

Bestaanszekerheid als basis betekent dat wij het belangrijk vinden dat wij geldproblemen van inwoners verminderen. Hierdoor kunnen inwoners hun levensbehoeften betalen en kunnen zij weer meedoen. Inwoners die bestaanszekerheid ervaren en rondkomen, voelen zich mentaal en fysiek beter.¹ Dit is onze bredere kijk op gezondheid. Een financieel zorgenvrij bestaan zien wij als een van de factoren voor een gezond leven. Wij werken hierbij samen met inwoners. Wij moedigen inwoners aan om bij financiële hulpvragen gebruik te maken van de beschikbare hulp in hun eigen omgeving. Het eigen netwerk en de voorliggende welzijns- en vrijwilligersorganisaties spelen een belangrijke rol in het oplossen van geldproblemen. Onze overtuiging is dat wij een hechte gemeenschap zijn waarin inwoners onderling bereid zijn om elkaar te helpen. Dit koesteren wij.

¹IPH: [Wat is positieve gezondheid?](#)

Doelgroepen

Wij geven in het minimabeleid aandacht aan inwoners die behoren tot de minima. Minima is een groep van mensen die leven van een sociaal minimum. Een sociaal minimum is een inkomen tot 120% van het bijstandsniveau.² Volgens landelijk onderzoek zijn minima het hardst geraakt door de energiecrisis en de prijsstijgingen.³ Hierdoor hebben minima meer kans op geldproblemen en vragen zij vaker om hulp.⁴ Het Armoedefonds helpt minima door lokale hulporganisaties te ondersteunen, zoals de Voedselbank, de Kledingbank, Stichting Leergeld en Schuldhulpmaatje. Dit doet het Armoedefonds met verschillende initiatieven, bijvoorbeeld een schoolspullenactie voor kinderen, steunpakketjes voor ouderen en een project om menstruatie-armoede terug te dringen. Het Armoedefonds doet onderzoek naar de lokale hulporganisaties.

Uit landelijk onderzoek blijkt dat er naast minima nog andere groepen zijn die vaker om financiële hulp⁵ vragen:

- Werkenden die net boven het minimumloon verdienen en niet in aanmerking komen voor inkomensondersteuning van de gemeente;
- Zelfstandigen en ondernemers met schulden;⁶
- 65 plussers met een AOW-uitkering;
- Chronisch zieken en gehandicapten die onder de Wet Langdurige Zorg (WLZ) vallen;
- (Alleenstaande) ouders met kinderen.

De lokale hulporganisaties waar wij mee samenwerken, zien net zoals het Armoedefonds een stijging in het aantal hulpvragen. Daarom geven wij in ons minimabeleid ook aandacht aan het bereiken en ondersteunen van inwoners die in de bovengenoemde groepen vallen.

² CBS: Sociaal minimum

³ I&O Research: [Drie op tien Nederlanders heeft moeite met rondkomen](#)

⁴ Nieuwsbericht NIBUD: [Langdurig hoge inflatie vraagt veel van huishoudens, meer hulp en ondersteuning nodig](#)

⁵ Armoedefonds: [De impact van voortdurende armoede op hulporganisaties in Nederland](#)

⁶ Motie: [neem preventie en curatie van schuldenproblematiek onder ondernemers nadrukkelijk mee in de geplande evaluatie van onze schuldhulpverlening](#)

Definitie geldproblemen

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gebruikt de volgende definitie van geldproblemen: *‘inwoners die niet voldoende geld hebben om zichzelf te verzekeren van een basisniveau van bestaan’*⁷. Mensen met geldproblemen houden dan te weinig of geen geld over na het betalen van hun vaste lasten. Denk hierbij aan de boodschappen, de huur, de zorgverzekering en de energie. Dit noemen wij absolute armoede. Het gevolg hiervan is dat mensen minder financiële middelen hebben om optimaal mee te doen aan sociale activiteiten, onder andere op het gebied van sport en cultuur. Ook hebben mensen minder geld om kleding te kopen. Geldproblemen hebben raakt mensen kortom op meerdere vlakken van het sociale leven en belemmert hen in het volwaardig meedoen. Dit noemen wij sociale armoede.⁸

Gevolgen geldproblemen

De aanwezigheid van geldproblemen heeft ook psychische gevolgen voor mensen.⁹ Geldproblemen zorgen voor stress, waardoor mensen minder goed in staat zijn om verstandig keuzes te maken voor de lange termijn. Door geldgebrek en het minder meedoen aan sociale activiteiten, voelen mensen zich meer eenzaam en sociaal geïsoleerd. Ook merken kinderen die opgroeien in gezinnen met geldproblemen dat zij niet dezelfde kansen krijgen als hun leeftijdsgenoten met ouders die wel makkelijk rondkomen. Deze kinderen krijgen niet altijd schoolspullen of gaan niet mee op schoolreis. Dit belemmert kinderen in hun ontwikkeling. Wij vinden het ongewenst dat onze inwoners geldproblemen hebben en dat zij de negatieve gevolgen merken in het dagelijks leven. Daarom werken wij in ons minimebeleid aan meer bestaanszekerheid van onze inwoners. Eerst de bestaanszekerheid op orde, dan de rest.

⁷ CBS: Armoede: <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/begrippen/armoede#:~:text=Een%20huishouden%20beschikt%20over%20onvoldoende,kans%20op%20armoede%20te%20beschrijven>.

⁸ Armoedefonds: Armoede in Nederland: <https://www.armoedefonds.nl/armoede/armoede-in-nederland/#:~:text=Sociale%20armoede%20betekent%20dat%20mensen,bijvoorbeeld%20voor%20toegang%20tot%20internet>.

⁹ Rijksoverheid: Armoede verminderen: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/armoedebestrijding/armoede-verminderen#:~:text=Stress%2C%20gezondheidsproblemen%20en%20schaamte%20door%20geldzorgen&text=Als%20iemand%20de%20rekening%20niet,de%20gezondheid%2C%20eenzaamheid%20en%20schaamte>.

Landelijke cijfers

Volgens de Rijksoverheid zijn er in Nederland:

- 900.000 mensen met geldproblemen;
- 599.000 mensen hebben problematische schulden;
- 221.000 kinderen groeien op in huishoudens met geldproblemen.

Door de eenmalige energietoeslag van het Rijk en de stijgende werkgelegenheid is het aantal mensen in armoede wel iets gedaald.¹⁰ Desondanks concludeert de commissie Sociaal Minimum, die bestaat uit experts op het gebied van sociale zekerheid, dat het Rijk en de gemeenten structureel beleid moeten hebben om geldproblemen verder terug te dringen.¹¹ De ambitie van de Rijksoverheid is om samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties geldproblemen in 2030 te halveren met de aanpak geldzorgen, armoede en schulden.¹²

Landelijke doelen

Het Rijk heeft ook enkele doelen voor de landelijke aanpak.

Onze eigen doelen bij dit beleidsplan (zie paragraaf 1.11) sluiten wij hierop aan:

1. Het verbeteren van de bestaans- en inkomenszekerheid;
2. Preventie van geldzorgen door voorlichting om de juiste financiële keuzes te maken;
3. Een overheid die de mens centraal stelt en daarbij laagdrempelige en eenvoudige financiële hulp aanbiedt;
4. Het doorbreken van (generatie)armoede zodat iedereen meedoet;
5. Zorgen dat meer mensen bereikt worden met schuldhulpverlening en zicht hebben op een geldzorgenvrije toekomst.

¹⁰CBS: [Laagste armoederisico in 45 jaar](#)

¹¹Commissie Sociaal Minimum: [Een zeker bestaan. Naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum](#)

¹²Kamerbrief: [Aanpak geldzorgen, armoede en schulden](#)

Landelijke maatregelen tegen geldproblemen

Ook heeft het kabinet op 19 september 2023 €2 miljard extra vrijgemaakt voor maatregelen om geldproblemen te bestrijden.¹³ Deze acties zijn bedoeld om de koopkracht van mensen te verbeteren. Volgens de commissie Sociaal Minimum zijn de betreffende acties het meest effectief om te zorgen dat mensen meer kunnen rondkomen:

- Het wettelijk minimumloon en de uitkeringen zijn met 10,15% verhoogd;
- De zorg- en huurtoeslag is structureel verhoogd;
- Het kindgebondenbudget is verhoogd;
- De arbeidskorting is verhoogd. Werken gaat meer lonen, want de belastingtarief in de eerste schijf is verlaagd;
- De energietoeslag werd in 2023 opnieuw uitgekeerd als een tegemoetkoming in de energiekosten voor de laagste inkomens;
- De kostendelersnorm geldt niet langer voor jongeren tot 27 jaar;
- Huurders met een sociale huurwoning en een laag inkomen krijgen per 1 juli 2023 een huurverlaging.

Wij gaan als aanvulling op de landelijke acties verder met onze lokale aanpak. Onze aanpak is beschreven in hoofdstuk 3 en 5.

Missie

Met ons minimabeleid werken wij aan onze missie voor de inwoners, dit doen wij elke dag en hier staan wij voor:

“Wij versterken de samenredzaamheid, de mogelijkheden in de eigen omgeving en de organisaties daaromheen zodat inwoners naar vermogen meedoen. Wij helpen inwoners waar nodig met inkomensondersteuning, innovatie en bestaande voorzieningen.”

Ambitie

Ook hebben wij met ons minimabeleid ambities voor onze inwoners, dit is onze toekomst:

“Iedereen doet mee en ervaart bestaanszekerheid. Inwoners zien onze gemeente als toegankelijk en bereikbaar. Zij weten de weg te vinden wanneer zij hulp nodig hebben. Daarbij werken de gemeente en organisaties die hulp aanbieden aan inwoners in verbinding met elkaar. Zo kunnen de organisaties inwoners overal in de gemeente goed helpen.”

¹³ Nieuwsbericht Rijksoverheid: [€2 miljard extra voor armoedebestrijding](#)

Relatie met schuldhulpverlening

Het beleidsplan minima hangt samen met het regionaal kaderplan schuldhulpverlening dat eind dit jaar door de raad wordt vastgesteld. In het regionaal kaderplan schuldhulpverlening hebben wij aandacht voor vroeg signalering en de preventie van schulden. Wij werken in het nader vast te stellen regionaal kaderplan acties uit om geldproblemen bij inwoners vroegtijdig te herkennen en hier passende hulp voor te organiseren. Wij bieden inwoners proactieve hulp aan bij signalen van geldproblemen om verborgen problematiek tegen te gaan. Op deze manier voorkomen wij zwaardere vormen van hulpverlening. Met de uitvoering van beide plannen zorgen wij dat inwoners die geldproblemen en schulden hebben weer kunnen rondkomen.¹⁴

¹⁴ Motie: [een actievere aanpak vroeg signalering schuldenproblematiek](#)

Relatie met meerjarenbeleidsplan

Zoals wij hierboven hebben aangegeven volgt het beleidsplan uit het meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein. Het Meerjarenbeleidsplan is het kompas waarmee wij nu en de komende jaren onze richting voor het Sociaal Domein bepalen. Wij willen dat inwoners:

- Kansrijk opgroeien;
- Vitaal ouder worden;
- Gezond leven;
- Mentaal gezond blijven.

Wij werken hierbij volgens de volgende leidende uitgangspunten:

- Wij werken samen met onze inwoners;
- Wij voorkomen zorg waar dat kan;
- Wij bieden voorzieningen die zijn gericht op het (weer) zelf kunnen;
- Wij zorgen dat de bestaanszekerheid eerst op orde is en dan de rest.

Doelen beleidsplan minima

Wij vertalen de uitgangspunten naar de volgende doelen voor het minimabeleid:

1 Wij bereiken de inwoners die recht hebben op een inkomensondersteunende regeling en zij maken hier gebruik van;

Inwoners die wij bereiken met onze inkomensondersteuning en die er gebruik van maken, hebben meer ruimte om rond te komen en kunnen daardoor meedoen. Het is daarom van belang dat wij onze inwoners weten te vinden met de juiste informatie over de financiële ondersteuningsmogelijkheden. Dit zien wij als een preventieve actie waarmee wij voorkomen dat inwoners in geldproblemen raken doordat zij regelingen en ondersteuning laten liggen.

2 Wij maken het hebben van financiële problemen bespreekbaar;

Inwoners die tijdig uitkomen voor hun geldproblemen helpen wij sneller. Daarom faciliteren wij het open gesprek over geld met onze inwoners, zodat zij eerder de stap naar hulp zetten voordat hun financiële problemen verergeren. Het open gesprek over geld faciliteren wij in plekken waar inwoners vaak komen, zoals welzijns- en vrijwilligersorganisaties, dorpshuizen en het verenigingsleven.

3 Wij verstevigen de samenwerking met en tussen de partners om samen geldproblemen aan te pakken;
Inwoners zijn het beste geholpen als de samenwerking tussen ons en de lokale hulporganisaties een geheel is. Daarbij zien wij lokale hulporganisaties als belangrijke partners die inwoners met geldproblemen op een laagdrempelige manier kunnen helpen. Zij staan dichtbij de inwoners en weten wat er speelt. Daarom versterken wij het voorliggend veld. Het beschikbare hulpaanbod van de partners is zo ingericht dat deze samenkomt en inwoners bij een centraal loket terecht kunnen voor meerdere hulpvragen tegelijkertijd.

4 Wij bevorderen initiatieven voor het verminderen van het aantal kinderen in armoede.
Inwoners die hun kinderen optimaal laten ontwikkelen, leggen de basis voor de economische en sociale toekomst. Daarom doorbreken wij generationele armoede die ouders aan hun kinderen doorgeven. Wij zetten in op acties om kinderen wel mee te kunnen laten doen, ongeacht het inkomen van hun ouders. Hierdoor krijgen kinderen een goede start voor hun latere toekomst.

Geldproblemen in de gemeente Medemblik

Lokale ontwikkelingen

In dit hoofdstuk geven wij aan hoe het met geldproblemen in onze gemeente is gesteld. Hiervoor hebben wij met maatschappelijke en lokale partners gesproken die inwoners helpen met financiële hulpvragen, zoals MEE & De Wering, Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur en de Formulierenbrigade. De volledige lijst met partners is opgenomen in bijlage 1. Ook gebruiken wij bij deze analyse beschikbare cijfers over onze gemeente van het CBS en uit de Gezondheidsmonitor van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD).

Er gaat volgens onze partners al veel goed in de huidige aanpak van het voorkomen en bestrijden van geldproblemen. Onze gemeentelijke inzet van de afgelopen jaren bestaat vooral uit inkomensondersteuning. Dit betekent dat wij het inkomen van inwoners aanvullen met geld uit verschillende regelingen om hun deelname aan sociale activiteiten te vergroten (zie hoofdstuk 3). Onze partners ervaren onze dienstverlening als toegankelijk. Inwoners met financiële hulpvragen komen snel en gemakkelijk in contact met de

gemeente: via de website en telefonisch. Ook vinden onze partners dat wij een ruim aanbod hebben aan regelingen waar inwoners gebruik van maken. Daarnaast zijn onze partners van mening dat onze consulenten kijken naar de individuele situatie van de inwoner (de menselijke maat). Daarbij komt dat wij de laatste jaren achterstanden hebben weggewerkt in de beoordeling van aanvragen voor inkomensondersteuning.

Cijfers over lokale geldproblemen

Naast dat wij al veel goed doen op het gebied van inkomensondersteuning, is er altijd ruimte voor verbetering en verdere ontwikkeling. Wij willen onze inwoners nog beter ondersteunen, zeker in tijden met veel inflatie en een hogere energierekening.

Volgens het CBS en de GGD blijkt dat er in onze gemeente: ¹⁵¹⁶

- 14,4% van de inwoners tussen de 18 en de 65 jaar moeite heeft om rond te komen en bij de ouderen boven de 65 jaar is dat 8,7%;
- 9,7% van de inwoners onder het sociaal minimum leeft;
- 5,0% van de inwoners betalingsachterstanden heeft;
- 4,6% van de kinderen groeit op in gezinnen met geldproblemen;
- 12,4% van de kinderen van 0 tot en met 11 jaar in het basisonderwijs heeft ouders die moeilijk rondkomen. In het voortgezet onderwijs is dat 4,1%.

De lokale cijfers onderschrijven dat het bestrijden van geldproblemen onder inwoners een belangrijke ambitie is voor de komende jaren. Ons minimabeleid moet zorgen dat inwoners die nu nog niet rondkomen, rekeningen niet kunnen betalen en niet genoeg geld hebben voor de opvoeding van hun kinderen dat in de (nabije) toekomst wel weer kunnen. In hoofdstuk 3 laten wij zien hoe wij inwoners helpen met rondkomen.

¹⁵ CBS & GGD Kindermonitor: [Gezondheidsmonitor Jeugd & Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen](#)

¹⁶ In bijlage 2 en 3 is een volledig overzicht van de cijfers opgenomen, met gegevens over hoe inwoners rondkomen op verschillende leefgebieden. Ter vergelijking zijn hierin regiogemeenten meegenomen: Schagen, Opmeer, Koggenland en Stede Broec. Deze cijfers zijn slechts een indicatie, want niet alle inwoners met financiële problemen zijn in beeld. De aantallen kunnen dus hoger of lager liggen.

Oorzaken geldproblemen

De maatschappelijke partners waarmee wij hebben gesproken, zien een aantal oorzaken voor geldproblemen onder onze inwoners. Deze oorzaken die wij hieronder weergeven, komen ook veel voor in landelijke onderzoeken naar geldproblemen:¹⁷

- Inwoners zijn niet altijd even goed op de hoogte van het hulpaanbod en daardoor maken zij niet of minder gebruik van inkomensondersteuning;
- Inwoners met geldproblemen worden niet altijd tijdig herkend door de gemeente en de hulpverleningsorganisaties. Inwoners blijven soms lang rondopen met geldproblemen en zijn niet zichtbaar. Daarom blijven geldproblemen bestaan of verergeren;
- Inwoners ervaren dat er te weinig locaties zijn voor financiële hulp in de eigen buurt of wijk;
- Inwoners ervaren dat er geen centraal punt is waar zij terecht kunnen voor financiële hulp en ondersteuning op meerdere leefgebieden;
- Inwoners hebben niet altijd de juiste taal- en digitale vaardigheden om aanvragen voor inkomensondersteuning in te dienen;

- Partners zijn niet even goed op de hoogte van elkaars hulpaanbod en de beschikbare regelingen. Hierdoor vinden zij het lastiger om inwoners met hulpvragen te ondersteunen en door te verwijzen.

De bovenstaande belemmeringen die inwoners ervaren pakken wij als gemeente aan in ons minimebeleid, zodat wij het voor inwoners makkelijker maken om rond te komen en mee te doen. In hoofdstuk 5 beschrijven hoe wij dat doen.

¹⁷ &O Research, armoede en welvaart: twee gescheiden werelden: [Armoede en welvaart: twee gescheiden werelden - I&O Research \(ioresearch.nl\)](https://www.ioresearch.nl/)

Minimabeleid in de Gemeente Medemblik

Lokaal georganiseerde inkomensondersteuning

In dit hoofdstuk beschrijven wij welke lokale inkomensondersteuning wij als gemeente aanbieden aan inwoners die hiervoor in aanmerking komen. Hier geven wij ook de lopende projecten en de wettelijke regelingen weer. De inkomensondersteuning is de basis voor ons minimabeleid en die basis blijven wij versterken. Ons aanbod is een tijdelijk vangnet en een aanvulling voor de inwoners, zodat zij weer de ruimte hebben om mee te doen in de maatschappij. Wij vinden het hebben van betaald werk of vrijwilligerswerk voor onze inwoners nog steeds de meest waardevolle manier om op de lange termijn mee te doen in de samenleving. Onderzoek laat zien dat inwoners die werken zich nuttig en zinvol voelen.¹⁸ Wij blijven onze inwoners daarom stimuleren om een (betaalde) baan te hebben. De volgende twee regelingen hebben wij lokaal ingevuld:

- **Kindregeling**

Wij hebben een Kindregeling voor ouders die een financiële bijdrage nodig hebben om hun kinderen volwaardig mee te laten doen in het onderwijs. Wij vergoeden onder andere huiswerkbegeleiding, een computer, laptop of tablet en zwemdiploma A en B.

- **Participatieregeling**

Daarnaast hebben wij de Participatieregeling voor inwoners van alle leeftijden als zij iets extra's nodig hebben om mee te doen. Wij vergoeden bijvoorbeeld cursussen, culturele activiteiten, een abonnement voor internet en telefoon, een lidmaatschap bij de bibliotheek en de sportschool.

Daarnaast bieden wij nog drie soorten inkomensondersteuning net zoals iedere andere gemeente:

- **Individuele inkomenstoeslag**

Wij bieden individuele inkomenstoeslag aan inwoners die langdurig een laag inkomen hebben zonder uitzicht op inkomensverbetering.

- **Individuele studietoelage**

Wij hebben voor studerende jongvolwassenen vanaf 17 jaar een individuele studietoelage, als zij door hun fysieke of mentale beperking niet in staat zijn om naast hun studie te werken.

- **Hulp bij schulden**

Wij bieden hulp bij schulden. Onze schuldhulpverleners helpen inwoners met het orde brengen van hun financiële situatie.

Lopende projecten

- **Energiearmoede**

Wij helpen inwoners met weinig financiële middelen om energie te besparen en de energierekening te verlagen. Energiecoaches helpen hierbij, door aan inwoners adviezen te geven over energiebesparing. Ook treffen zij eventueel kleine maatregelen zoals een waterbesparende douchekop, LED lampen en radiatorfolie.

- **Zomer- en decemberactie**

Kinderen die opgroeien in gezinnen met een laag inkomen melden wij aan voor zomer- en decemberacties. Voor de decemberactie verzorgen wij voor de kinderen lokaal ingekochte cadeautjes en een VVV-cadeaukaart. De zomeractie wisselt, afgelopen jaar konden deelnemende kinderen naar het zwembad in onze gemeente en kregen zij een tasje met zomerspullen.

Wettelijke regelingen

- **Bijzondere bijstand**

Wij vergoeden bijzondere, noodzakelijke kosten die inwoners hebben door speciale omstandigheden en die zij nergens anders vergoed krijgen. Wij vergoeden onder andere een deel van de zorgverzekering, rechtshulp en bewindsvoering.

- **Algemene tegemoetkoming chronisch zieken, gehandicapten en ouderen**

Wij hebben een algemene tegemoetkoming voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen die door hun beperking extra kosten maken. Daarnaast hebben wij ook een maatwerkvoorziening voor oudere inwoners die AOW ontvangen, arbeidsongeschikt zijn en/ of gebruik maken van een voorziening vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Inwoners komen in aanmerking onder bepaalde voorwaarden die wij hebben vastgesteld in beleidsregels.

- **Kwijtschelding gemeentelijke belastingen**

Soms komen onze inwoners in aanmerking voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen en de heffingen, zoals de kwijtschelding van afvalstoffen- en rioolheffingen. Wij volgen de landelijke voorwaarden voor kwijtschelding.

A photograph of children in a martial arts class, wearing white uniforms and practicing a movement. The background is slightly blurred, showing other children and the wooden floor of the dojo.

Inzet van lokale hulporganisaties

Partners en hun acties

Wij kunnen niet zonder de acties die de partners lokaal organiseren voor inwoners met geldproblemen. Onze partners dragen met hun lokale initiatieven bij aan onze missie, ambitie en beleidsdoelen. Wij zijn dan ook blij met de samenwerking en hier gaan wij mee door de komende jaren. Onze samenwerking is op een manier ingericht dat wij inwoners eerst een beroep laten doen op het eigen netwerk, daarna doorverwijzen naar de beschikbare hulp van de partners voordat wij als gemeente inkomensondersteuning bieden. In dit hoofdstuk hebben wij per partner beschreven wat zij doen om inwoners te helpen. Onze samenwerking met de partners bestaat uit het verlenen van verschillende subsidies voor initiatieven tegen geldproblemen onder inwoners (met uitzondering van WerkSaam). Als onderdeel van de subsidierelatie zien wij toe op de activiteiten van de partners, door regelmatig in gesprek te gaan over de uitvoering en de resultaten.

WerkSaam West-Friesland

WerkSaam is een organisatie die in opdracht van de gemeente de Participatiewet uitvoert. WerkSaam ontwikkelt en helpt inwoners aan het werk. Als inwoners geen betaald werk kunnen krijgen, is er werk in de leer-werkbedrijven van WerkSaam. Als werk nog niet mogelijk is, verstrekt WerkSaam namens ons een uitkering op grond van de Participatiewet. Wij verwijzen inwoners voor een uitkering naar WerkSaam.

Stichting MEE & de Wering

Mee & De Wering is een welzijnsorganisatie die inwoners helpt op veel leefgebieden: wonen, werken, mantelzorg, leven met een beperking en meer. Ook heeft Mee & De Wering de alliantie tegen Kinderarmoede opgericht. Wij hebben ons met andere partners hierbij aangesloten en wij werken in de alliantie samen om met verschillende lokale initiatieven kinderarmoede tegen te gaan.

Stichting Leergeld West-Friesland

Leergeld West-Friesland is een vrijwilligersorganisatie en biedt ouders van kinderen tussen de 4 en 18 jaar de mogelijkheid om een vergoeding aan te vragen voor activiteiten op het gebied van onderwijs, sport en cultuur. Leergeld vergoed lesmiddelen zoals een laptop en een tablet, maar ook bijles en gymkleding. Op deze manier is het mogelijk dat alle kinderen meedoen.

Jeugdfonds Sport & Cultuur & Team Sportservice West-Friesland

Jeugdfonds Sport en Cultuur is een organisatie die kinderen van ouders met een laag inkomen de mogelijkheid biedt om te sporten of een culturele activiteit te doen. Dat doet het Jeugdfonds Sport & Cultuur door de contributie en bijkomstigheden te vergoeden. Sportservice West-Friesland is het lokale sportloket. Zij geeft informatie, advies en begeleiding aan mensen over sporten.

Schuldhulpmaatje West-Friesland

Schuldhulpmaatje is een organisatie die voor een deel bestaat uit vrijwilligers die inwoners helpen om hun financiële zaken op orde te brengen. De vrijwillige 'maatjes' adviseren bij kleine schulden, financiële administratie en bij het budgetteren. Hierdoor vergroten zij de financiële zelfredzaamheid van inwoners en voorkomen zij grote schulden.

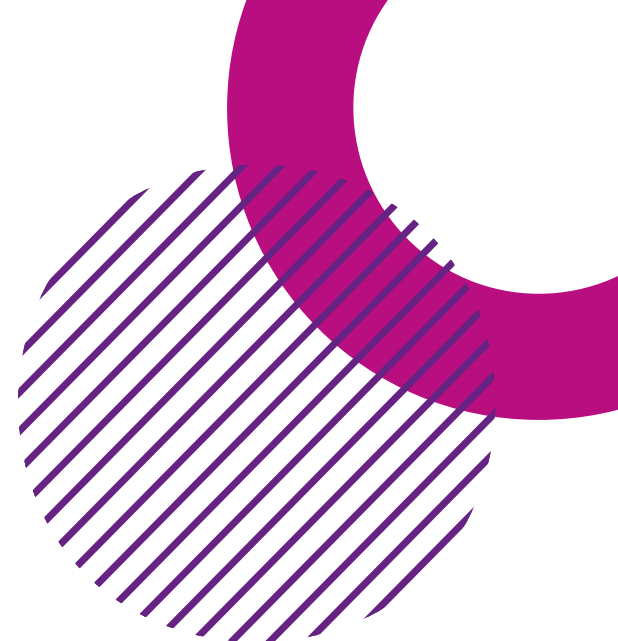
Formulierenbrigade

De formulierenbrigade is een vrijwilligersorganisatie waar inwoners tijdens een wekelijks inloopspreekuur terecht kunnen voor financiële hulp. De vrijwilligers helpen inwoners met het aanvragen van voorzieningen.

Hulpverlening West-Friese kerken

Hulpverlening West-Friese kerken is een organisatie die vanuit het kerkcentrum professionele crisishulpverlening biedt en praktische hulp in moeilijke situaties. Dit betekent dat inwoners met financiële problemen daar terecht kunnen voor hulp in acute gevallen.

Kledingbank de 3 Musketers Medemblik

De kledingbank is een vrijwilligersorganisatie en ook een weggeefwinkel waarin inwoners met een laag inkomen gratis kleding, schoenen en tassen kunnen uitzoeken.

Stichting Babyspullen

Stichting Babyspullen is een stichting die babystartpakketten verstrekt aan (aanstaande) ouders die het financieel moeilijk hebben. Hierdoor ontzorgen zij ouders met financiële moeilijkheden, zodat ouders een goede start maken met de opvoeding van hun kind.

Voedselbank West-Friesland

De voedselbank is een vrijwilligersorganisatie die wekelijks een voedselpakket versterkt aan inwoners die onvoldoende geld hebben om zichzelf te voorzien van een dagelijkse maaltijd. Wij doen als gemeente mee aan verschillende inzamel- en doneeracties.

Stichting Jarige Job

Jarige Job is een vrijwilligersorganisatie die kinderen van 4 tot en met 12 jaar uit gezinnen met weinig inkomen helpt door een verjaardagsbox te schenken. Stichting Leergeld vraagt voor de kinderen die zij in beeld hebben verjaardagsboxen aan.

**Wat gaan wij nog
meer doen?**

In dit hoofdstuk geven wij aan welke nieuwe acties wij ondernemen om onze inwoners (financieel) te ondersteunen en geldproblemen te bestrijden. Hiermee pakken wij de oorzaken van geldproblemen onder inwoners aan zoals wij in paragraaf 2.3 hebben beschreven. De acties liggen in het verlengde van onze missie en ambitie en iedere actie is gekoppeld aan een van de beleidsdoelen. De acties hebben wij ook opgenomen in een uitvoeringsplan, daar geven wij aan wanneer en wie de acties uitvoeren (zie bijlage 4).

Acties bij doelstelling 1: wij bereiken de inwoners die recht hebben op een inkomensondersteunende regeling en zij maken hier gebruik van:

1. Wij beginnen eerst met een pilot Potjescheck van Schuldhulpmaatje. Dit is een landelijk initiatief waarmee inwoners met behulp van een online tool in een oogopslag zien op welke landelijke en lokale regelingen zij recht hebben. Als dit succesvol is, gaan wij over tot het gebruik van de applicatie VoorzieningenWijzer. De VoorzieningenWijzer is een uitgebreide variant van de Potjescheck. Het is een applicatie die lokale hulporganisaties gebruiken om inwoners inzicht te geven in de regelingen waarvoor zij in aanmerking komen. Inwoners die gebruikmaken van de VoorzieningenWijzer kunnen wel tot honderden euro's geld besparen. Het leidt dus tot een betere benutting van inkomensondersteunende maatregelen onder inwoners en daardoor minder kans op geldproblemen.
2. Wij herijken onze gemeentepolis zorgverzekering om te zorgen dat onze inwoners die hier recht op hebben er gebruik van blijven maken. Inwoners kunnen via ons een zorgverzekering afsluiten en wij toetsen ieder jaar of onze inwoners hiervoor nog in aanmerking komen. De gemeentepolis is voor inwoners geld besparend en inwoners zijn vergoed en beschermd tegen de zorgkosten die zij maken.
3. Wij lanceren een digitaal sociaal loket. Het digitaal sociaal loket biedt alle relevante informatie over financiële hulp die wij en onze partners bieden. Op deze manier is het voor de inwoners inzichtelijk welke mogelijkheden zij hebben op het gebied van ondersteuning bij geldzaken. Zij kunnen door het digitaal sociaal loket sneller terecht voor hulp bij de juiste partner.
4. Wij verbeteren onze aanvraagformulieren voor inkomensondersteuning op toegankelijkheid. Ook laten wij taalexperts de aanvraagformulieren testen en optimaliseren. Het is de bedoeling dat inwoners makkelijker aanvraagformulieren weten in te vullen en daarbij niet gehinderd worden door belemmeringen in taal en digitale vaardigheden.

-
5. Wij verspreiden flyers en folders over inkomensondersteuning bij scholen, sportverenigingen, welzijns- en vrijwilligersorganisaties, zodat wij op deze plekken meer inwoners bereiken met informatie over financiële ondersteuning;

Acties bij doelstelling 2: wij maken het hebben van financiële problemen bespreekbaar;

6. Wij faciliteren in welzijns- en vrijwilligersorganisaties, dorpshuizen en het verenigingsleven het open gesprek over geld door bewustwordingssessies te organiseren. Op deze manier kunnen professionals en vrijwilligers bij deze vindplekken geldproblemen onder inwoners sneller herkennen en tijdig doorverwijzen naar de juiste hulp. Ook weten hierdoor professionals en vrijwilligers beter te handelen bij signalen van (beginnende) geldproblemen.

Acties bij doelstelling 3: wij verstevigen de samenwerking met en tussen de partners om samen geldproblemen aan te pakken:

7. Wij onderzoeken de mogelijkheden om onze fysieke loketten uit te breiden en te verspreiden over de hele gemeente. Bij deze loketten helpen wij samen met onze partners inwoners met (financiële) hulpvragen. Hierdoor is onze hulp en die van de partners beter bereikbaar, goed op elkaar afgestemd en inwoners zijn beter geholpen. Deze loketten zijn een uitkomst voor inwoners die vanuit de dorpskernen niet makkelijk naar het gemeentehuis

kunnen komen en die door een gebrek aan taal- en digitale vaardigheden behoefte hebben aan face-to-face ondersteuning.

8. Wij voeren ieder kwartaal accountgesprekken met partners over de subsidieactiviteiten, zodat inwoners met geldproblemen kwalitatief goede ondersteuning krijgen vanuit de activiteiten van de partners. Hiermee waarborgen wij de samenwerking met de partners en de positieve invloed van de activiteitensubsidies op de inwoners.
9. Wij doen mee aan een pilot van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om mondzorgmijding onder inwoners met geldproblemen aan te pakken. Hierdoor stimuleren wij inwoners om meer gebruik te maken van tandartsenzorg, wat zorgt dat inwoners ook werken aan hun mondgezondheid zonder dat zij gehinderd worden door hun financiële middelen.
10. Wij starten met een pilot om een menstruatieproducten uitgiftepunt op te zetten, zodat inwoners gratis menstruatieartikelen krijgen om te voorzien in hun levensbehoeften. Wij ondersteunen de lokale vrijwilligersinitiatieven die hiermee bezig zijn door deze te subsidiëren. Hiermee gaan wij menstruatie-armoede tegen onder meisjes en vrouwen.

Acties bij doelstelling 4: wij bevorderen initiatieven voor het verminderen van het aantal kinderen in armoede.

11. Wij organiseren met Team Sportservice een jaarlijkse gratis sportbeurs voor kinderen met verschillende sportactiviteiten. Op deze manier ontdekken kinderen uit gezinnen met weinig geld op een leuke en laagdrempelige manier welke sport bij hen past. Vervolgens bieden wij deze kinderen de mogelijkheid om de gekozen sport uit te oefenen met onze Kind- en Participatieregeling. Wij subsidiëren Jeugdfonds Sport en Cultuur en Team Sportservice om de jaarlijkse sportbeurs te kunnen organiseren.
12. Wij verstrekken in samenwerking met Stichting Babyspullen babystartpakketten aan aanstaande ouders met geldproblemen. Wij subsidiëren Stichting Babyspullen om de babystartpakketten te kunnen verstrekken. Hiermee ontzorgen wij ouders en krijgen kinderen in hun eerste levensfase een goede start.
13. Wij ontwikkelen een pilot om op een basis- of middelbare school een brugfunctie te creëren tussen het gezin, het kind en de school. De brugfunctie signaleert bij leerlingen hulpvragen waar leraren door drukte weinig tijd voor hebben, bijvoorbeeld op het gebied van financiën of zorg. De brugfunctie zorgt dat de leerlingen de juiste hulp en ondersteuning krijgen als dit nodig is. Bovendien zorgt de brugfunctie er ook voor dat talenten en ontwikkelkansen van kinderen beter ontdekt en benut worden. (School) maatschappelijk werkers hebben door de pilot brugfunctie meer aandacht voor de leerlingen. Op deze manier hebben ouders en leraren iemand die naast hun staat en worden de leerlingen optimaal begeleid. Dit zorgt dat kinderen die opgroeien in gezinnen met weinig geld kunnen meedoen en dezelfde kansen krijgen als alle andere kinderen.
14. Wij voeren ieder halfjaar gesprekken met scholen over geldproblemen onder leerlingen. Hierdoor handelen scholen actiever in het herkennen van geldproblemen onder leerlingen en hun ouders. Ook gaan scholen meer doorverwijzen naar ondersteuning doordat zij beter op de hoogte zijn van onze gemeentelijke inzet en die van de partners.

Monitoring en financiën

In dit hoofdstuk laten wij zien hoe wij onze resultaten monitoren om na te gaan of wij beleidsdoelen behalen. Bovendien geven wij ook inzicht in het beschikbare budget voor de acties die wij gaan uitvoeren de komende jaren.

Monitoring

Wij monitoren op de volgende manieren:

- Wij nemen een keer per jaar vragenlijsten af waarin wij inwoners vragen naar hun financiële situatie en ervaringen met de inkomensondersteuning van de gemeente;
- Wij voeren een keer per twee jaar tussentijdse evaluatieonderzoeken uit met behulp van rapportages, waarin wij verslag doen van welke resultaten wij hebben behaald met onze beleidsacties uit het uitvoeringsplan. Dit rapporteren we aan de raad;
- Het NIBUD voert voor ons jaarlijks onderzoek uit naar de effecten van ons minimabeleid met behulp van de minima-effectenrapportage (MER). Uit deze rapportages verzamelen wij objectieve cijfers over geldproblemen in de gemeente Medemblik. Daarnaast krijgen wij van het NIBUD aanbevelingen om ons beleid te verbeteren.

Financiën

De begroting van ons minimabeleid de komende jaren is als volgt opgebouwd (het volledig overzicht is opgenomen in bijlage 4):

- € 1.433.853,- is het totale structurele budget waarvan;
- € 1.215.732,- wij besteden aan uitkeringen voor de Kindregeling, Participatieregeling, Individuele studietoelage, Bijzondere bijstand en de Algemene tegemoetkoming chronisch zieken, gehandicapten en ouderen;
- € 127.317,- (Klijnsma gelden) wij besteden aan de uitvoering van de nieuwe beleidsacties;
- € 55.000,- wij besteden aan de zomer- en decemberacties voor kinderen;
- € 35.804,- wij besteden aan de subsidies voor de activiteiten van onze partners.

Met het beleidsplan minima voeren wij de acties uit binnen de bestaande begroting. Wij vragen geen extra geld aan de raad. Het beleidsplan minima geeft invulling aan de volgende drie doelen van onze begroting:

- Wij versterken de kwaliteit en grip in een sterk sociaal domein;
- Wij hebben passende ondersteuning voor onze inwoners en maatschappelijke organisaties;
- Wij hebben focus door (gemaakte) keuzes in (preventief) beleid waarbij wij mensen en maatschappelijke organisaties met elkaar verbinden.

Bijlagen

Bijlage 1: lijst gesproken partners

Adviesraad Sociaal Domein

WerkSaam

Stichting Leergeld West-Friesland

MEE & De Wering

Team Sportservice

Formulierenbrigade

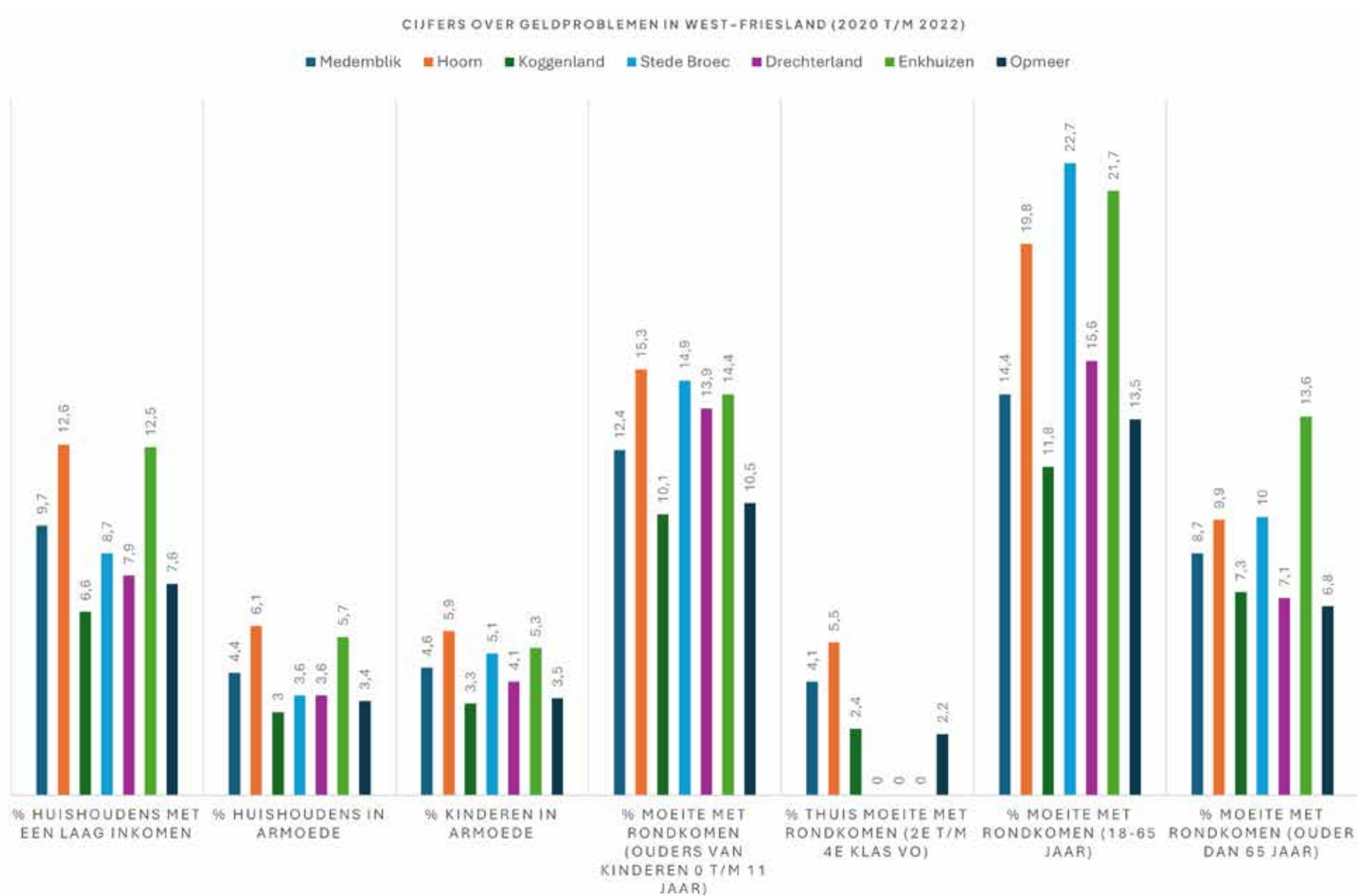
De Kledingbank

De Voedselbank

Hulpverlening West-Friese kerken

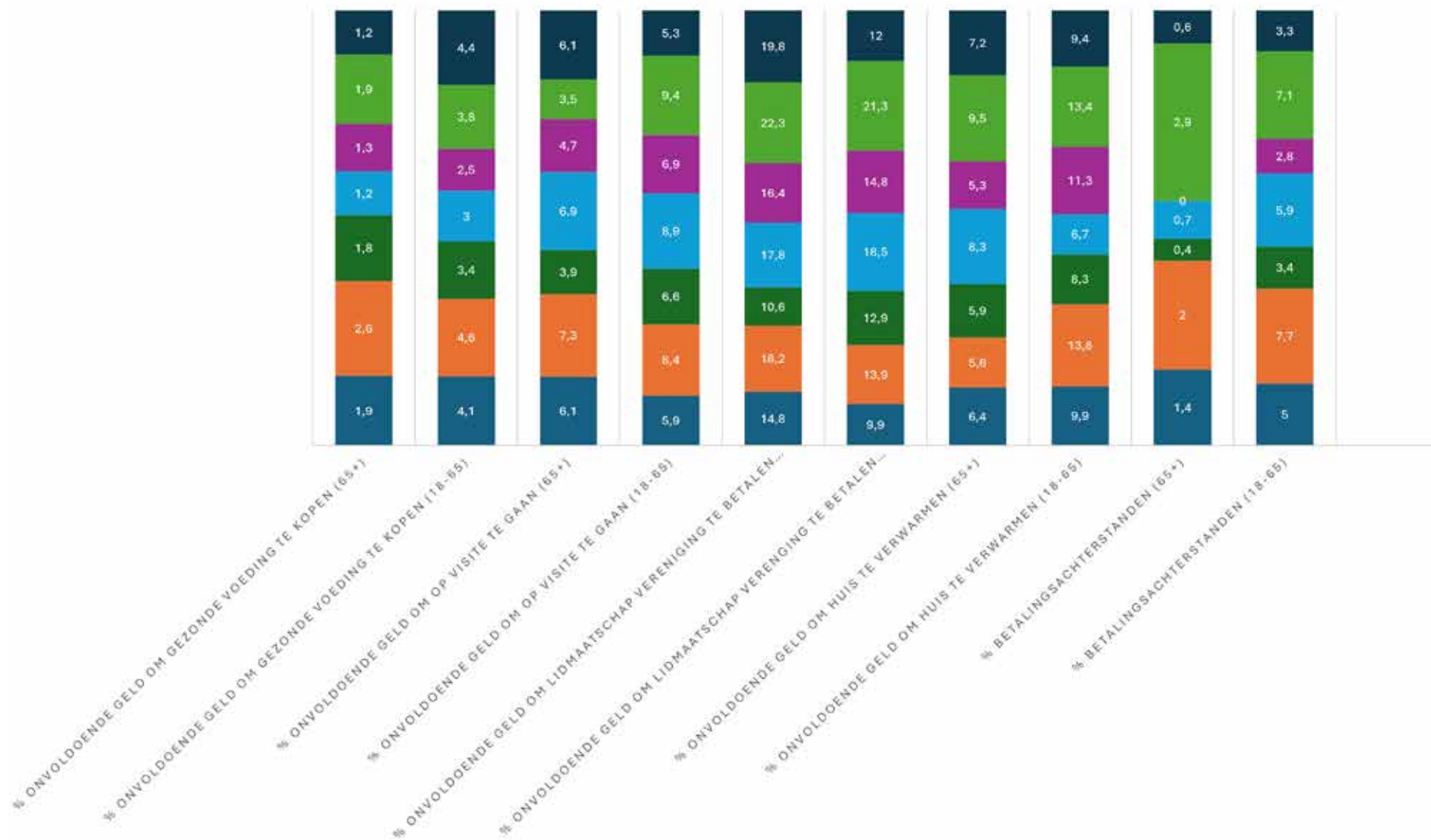
Schuldhulpmaatje

Bijlage 2: cijfers lokale geldproblemen

CIJFERS OVER GELDPROBLEMEN IN WEST-FRIESLAND (2020 T/M 2022)

Medemblik Hoon Koggenland Stede Broec Drechterland Enkhuizen Opmeer

Bijlage 3: uitvoeringsplan

Beleidsdoelen	Acties	Uitvoering	Wanneer?
(1) Wij bereiken de inwoners die recht hebben op een inkomensondersteunende regeling en zij maken hier gebruik van	• Starten pilot Potjescheck	• Schuldhulpmaatje	2024
	• Implementeren VoorzieningenWijzer	• Bijzondere bijstand	2025
	• Lanceren digitaal sociaal loket	• Communicatie	2024
	• Verbeteren van aanvraagformulieren op toegankelijkheid	• Communicatie	2024
	• Verspreiden van flyers en folders over inkomensondersteuning	• Communicatie • MEE & De Wering	2024
(2) Wij maken het hebben van financiële problemen bespreekbaar	• Bewustwording sessies	• MEE & De Wering	2025
(3) Wij verstevigen de samenwerking met en tussen de partners om samen geldproblemen aan te pakken	• Onderzoek uitbreiden fysieke loketten	• Beleid Sociaal Domein • Preventie	2026
	• Accountgesprekken voeren met partners over subsidieactiviteiten	• Beleid Sociaal Domein	2024
	• Meedoen aan pilot mondzorgmijding	• Beleid Sociaal Domein	2024
	• Starten pilot menstruatieproducten uitgiftepunt	• Beleid Sociaal Domein	2024
(4) Wij bevorderen initiatieven voor het verminderen van het aantal kinderen in armoede	• Jaarlijkse sportbeurs organiseren voor kinderen	• Team Sportservice & Jeugdfonds Sport en Cultuur	2025
	• Babystartpakketten verstrekken aan aanstaande ouders	• Stichting Babyspullen	2024
	• Starten pilot brugfunctie	• Beleid Sociaal Domein • Maatschappelijk werk	2025
	• Gesprekken voeren met scholen over geldproblemen onder kinderen en ouders	• Beleid Sociaal Domein	2025

Soort	Structurele uitgaven meerjarenbedrag (schatting)
Bestaand beleid Uitkeringen - Kindregeling - Participatieregeling - Individuele inkomenstoelage - Individuele studietoelage - Bijzondere bijstand - Algemene tegemoetkoming chronisch zieken, gehandicapten en ouderen Subsidies partners Zomer- en decemberacties	€ 1.215.732,00,- € 35.804,- € 55.000,-
Nieuwe beleidsacties Actie 1: Implementatie Potjeswijzer en VoorzieningenWijzer Actie 2: herijken gemeentepolis Actie 3: lancering digitaal sociaal loket Actie 4: aanpassen aanvraagformulieren en toetsing door taalexperts Actie 5: verspreiden folders en flyers inkomensondersteuning Actie 6: bewustwording sessies Actie 7: onderzoek uitbreiden fysieke loketten Actie 8: accountgesprekken subsidiepartners Actie 9: pilot VWS mondzorgmijding Actie 10: pilot menstruatieproducten uitgiftepunt Actie 12: sportbeurs voor kinderen Actie 12: babystartpakketten aanstaande ouders Actie 13: pilot brugfunctionaris Actie 14: gesprekken met scholen over geldproblemen Overig NIBUD minima-effectenrapportage Vormgeving beleidsplan minima	€ 127.317,- (dit bedrag is de totale som van de onderstaande acties) € 20.000,- € 6.000,- Budgettair neutraal Budgettair neutraal Budgettair neutraal € 5.000,- € 10.757,- Budgettair neutraal € 10.000,- € 9.000,- € 10.000,- € 5.000,- € 40.000,- Budgettair neutraal € 10.000,- € 1.560,- Totaal € 1.433,853,- (dit bedrag is het totale budget: bestaand beleid + nieuw beleid)

